

ÄLGGLEKEN

Syfte och bakgrund

Deltagarna får på ett lättligt sätt inblick i hur olika faktorer påverkar antalet djurindivider inom ett område. Syftet är också att se sammanhang utifrån förändringar i omgivningen och hur allt i ett ekosystem hänger ihop.

Material

Inget.

Genomförande

Ni behöver en någorlunda öppen plats med en storlek på åtminstone 15x40 meter. Helst ska ni vara minst 15 deltagare.

Deltagarna delas upp i två ungefär jämnstora delar. Det ena gruppen är älgar och det andra laget är naturresurser för älgarna (mat, vatten, skydd). Deltagarna ställer upp sig på två rader vid vardera kortsidan av övningsplatsen. De ska ha ansiktena vända bort från den motsatta sidans deltagare när leken startar.

Älgarna har några grundläggande krav på livet. De behöver mat, vatten och skydd. Varje älg ska nu bestämma sig för vilket krav som det tycker är det allra viktigaste just nu och visa det genom att hålla händerna på ett visst sätt:

- mat = händerna hålls mot magen
- vatten = händerna hålls för munnen
- skydd = händerna hålls ovanför huvudet

Var och en i det andra laget måste också bestämma sig för vilken resurs de representerar - antingen mat, vatten eller skydd. De visar också med sina händer, på samma sätt som älgarna, vad de har bestämt sig för.

När alla bestämt sig, stående med ryggar mot varandra, så ger ledaren klartecken till alla att de får vända sig om. Det gäller då för älgarna att få sitt behov tillgodosett genom att springa fram och ta tag i någon som visar den önskade naturresursen (resurserna står stilla på sin sida).

Om älgen får tag i sin resurs klarar den säsongen och kan dessutom föröka sig med hjälp av sin resurs, som alltså får följa med tillbaka till älgarnas sida och bli älg. De älgar som inte får tag i sin resurs dör och omvandlas till naturresurs. De får alltså flytta till resurssidan av planen.

Naturskoleföreningen

Ljusdals Kommun

Lek ett par gånger så att alla förstår reglerna. Ha gärna någon som följer svängningarna mellan antalet älgar och naturresurser genom att räkna hur många som finns på varje sida efter varje omgång. Bryt efter ett tag och reflektera tillsammans över svängningarna i älgpopulationen och resurs.

Sedan kan fler element i ekosystemet införas, såsom rovdjur och/eller jägare. Dessa ställer sig på långsidorna och får jaga älgarna när de är på väg till resurserna. Om en jägare eller ett rovdjur får tag i en älg får älgarna följa med och också bli jägare/rovdjur i nästa omgång. Man kan välja att begränsa hur många djur jägarna/rovdjuren får ta per omgång (precis som en avskjutningskvot) eller så kan det vara fritt.

Man kan också lägga in bilar som illustrerar att vilt trafikdödas. Bilarna får bara gå rakt fram och tillbaka över "spelplanen" och ta dem som kommer tillräckligt nära.

Läroplanens mål

Denna övning berör bland annat följande områden i läroplanen:

- Enkla näringskedjor som beskriver samband mellan organismer i ekosystem.
- Djurs, växters och andra organismers liv. Fotosyntes, förbränning och ekologiska samband.
- Människans beroende av och påverkan på naturen.
- Lekar och rörelse i natur-och utemiljö.

Naturskoleföreningen

